

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

ŠD při ZŠ a MŠ ČERVENÉ JANOVICE

Červené Janovice č.p. 145, PSČ: 285 42, IČ: 75034433, tel.č. 327594338
tel.č. mob. ŠD 728499148

Zřizovatel: Obec Červené Janovice

Řed. školy: Mgr. Daniela Svobodová

Vych. ŠD: Iveta Sahulková ml. – 1. oddělení
Iveta Sahulková st. – 2. oddělení

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Provoz ŠD: ranní 6:15 hodin až 7:45 hodin
 odpolední 1. oddělení: 11:25 hodin až 15:05 hodin – 1., 2. a 5. ročník
 2. oddělení: 11:25 hodin až 16:15 hodin – 3. a 4. ročník

Obě oddělení se spojí v 15:05 hodin.

ŠD navštěvují zapsaní žáci 1. - 5. ročníku. Odchody žáků ze ŠD jsou většinou dány odjezdy autobusů, proto i jednotlivé činnosti ve školní družině jsou zařazovány tak, aby se co nejméně narušili příchodem a odchodem žáků.

ŠD spolupracuje s rodiči - besedy o zaměstnání rodičů, pomoc při organizaci příležitostných akcí.

ŠD spolupracuje s jinými subjekty - Mateřská škola, MO STP, Místní lidová knihovna /výtvarné soutěže/, spolupráce na akcích pořádaných ZŠ - **prezentace na veřejnosti, prodejní výstavy výrobků**

1. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ NAŠÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

- vhodnou motivací navozujeme příjemnou a spokojenou atmosféru pro zájmové vzdělávání, odpočinek a relaxaci účastníků(dále jen „žáků“),
- snažíme se zabezpečit všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje
- prosazujeme dobrovolnost při zapojování žáků do činností
- rozvíjíme a osvojujeme si tvořivé pracovní schopnosti a dovednosti, estetické cítění a správný pohled na svět
- respektujeme jeden druhého
- učíme se ohleduplnosti a toleranci k druhým lidem
- spolupracujeme a komunikujeme mezi sebou
- vzájemně si pomáháme, různé věkové skupiny, starší předávají své zkušenosti mladším
- zaměřujeme se na poznávání a ochranu přírody
- seznamujeme se svým bydlištěm a okolím
- poznáváme své tělo a pečujeme o jeho zdraví, osvojujeme si správný životní styl
- rozvíjíme schopnost prosadit svůj názor, projevit se svobodně, rozhodnout se, hodnotit druhého i sám sebe
- získáváme samostatnost
- chováme se bezpečně k druhým i k sobě samému
- učíme se organizovat, řešit problémy a konflikty, nalézat nová řešení

2. FORMY A OBSAH ČINNOSTI

- naše školní družina zajišťuje:

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI - jsou dány týdenní skladbou zaměstnání, činnosti zájmové a tělovýchovné, zájmové kroužky /šikulky, sportovní/

- estetická / výtvarná, hudební, literární, dramatická /
- pracovní technická
- sportovní a turistická / branná, dopravní /
- veřejně - prospěšná
- přírodovědná

PŘÍLEŽITOSTNÉ AKCE - nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností /Rej čarodějnic, Čertovský bál, Karneval, Sportovní odpoledne, Besídky/

SPONTÁNNÍ AKTIVITY - každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované části v družině

- dále umožňuje:

ODPOČINKOVÉ ČINNOSTI - klidové poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě, ale i aktivní odpočinek při rekreační činnosti, relaxace, hry s hračkami, námětové hry

PŘÍPRAVU NA VYČOVÁNÍ - možnost vypracování domácích úkolů, didaktické hry, tematické vycházky, návštěvy Místní lidové knihovny/půjčovány knih/-pořádání výtvarných soutěží

3. ČASOVÝ PLÁN

- ŠVP je sestaven pro místní ŠD na období 3 let (program výchovy a vzdělávání rozdělen do měsíčních tematických plánů šk. rok 2024/25, 2025/26 a 2026/27, vždy na konci školního roku bude provedeno hodnocení)
- s tímto vzdělávacím programem budeme však pracovat i průběžně a na základě evaluace jej doplňovat, obměňovat a pozměňovat podle potřeby během celého vzdělávacího cyklu

4. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

- školní družina je součástí ZŠ, klubovna ŠD se nachází v přízemí, je vybavena starším nábytkem, udržovaným barevným nátěrem, je uspořádán do různých herních koutů
- jsou využívány odpovídající pomůcky, stolní společenské hry, hračky, knihy, časopisy, sportovní náčiní a různý materiál pro výtvarnou a pracovní technickou činnost
- pro svou činnost využívá další prostory ZŠ, tělocvičnu, počítačovou učebnu s internetem a školní hřiště s prolézačkami a houpačkami s lesíkem a multifunkční hřiště
- průběžně doplňujeme nové pomůcky, hračky, každý rok dále zútulňujeme prostředí ŠD

5. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

- výchovně vzdělávací činnost v ŠD zajišťuje vychovatelka plně kvalifikovaná pro pedagogické působení
- další vzdělávání probíhá formou samostudia (zákon č. 563/2004 Sb.) a odborných kurzů

6. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

- finanční prostředky na provoz ŠD zajišťuje vedení ZŠ dle příslušných vyhlášek
- prostředky na mzdu vychovatelky jsou hrazeny krajským úřadem
- úhrada neinvestičních nákladů žáka se řídí příslušnou vyhláškou ZŠ, platba činí 150,- Kč za žáka/měsíčně na účet ZŠ, popřípadě hotově ekon. účetní ZŠ

7. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

- podrobné zpracování tohoto tématu řeší Školní řád, Vnitřní řád školní družiny (viz. níže)

Ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací

Vychovatelka eliminuje možné úrazy poučením o bezpečnosti na začátku školního roku, dále pak v průběhu školního roku před každými činnostmi a prázdninami. Zdravé prostředí užívaných prostorů – podle platných norem (vhodně vybavené prostory, odpovídající světlo, bezhlučnost, čistota, větrání, teplota a hygienické vybavení prostoru). Ochrana žáků před úrazy, znalost 1. pomoci (žáci i pedagogové).

Vhodná struktura činností a skladba zaměstnání

Vychovatelka vybírá činnosti přiměřené věku dětí tak, aby nedošlo k jejich zranění. Vhodná struktura režimu žáků ve ŠD s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání.

Stravovací návyky a pitný režim

Vychovatelka dbá na dodržování osobní hygieny, stravovacích návyků a pitný režim.

Označení nebezpečných předmětů

Vychovatelka na začátku školního roku seznámí děti s provozními řády využívaných prostor. (Školní jídelna, škola, školní družina, tělocvična, školní hřiště).

Dostupnost prostředků první pomoci

Školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou/sborovna, kabinet TV/

8. PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- případné znevýhodnění těchto žáků bude průběžně sledováno a bude jim věnována zvláštní pozornost při plnění činností ŠD, zvolíme zvýšenou motivaci a výrazně kladné hodnocení i za malé pokroky v činnostech
- též i mimořádně nadaným, talentovaným jedincům budeme nabízet pestřejší a složitější rozšíření činností dle jejich zájmů

Vnitřní řád školní družiny

Při ZŠ a MŠ Červené Janovice

Vypracoval: Mgr. Daniela Svobodová, I. Sahulková

Pedagogická rada projednala dne : 31. 8. 2026

Schválil : Mgr. Daniela Svobodová, ředitelka ZŠ a MŠ

1. Přihlašování a odhlašování žáků do ŠD

1.1. Přihlašování žáků probíhá na začátku školního roku, popř. i během roku. Žáka přihlašuje rodič, zákonný zástupce písemně vyplněným zápisním lístkem, kde je uveden čas a způsob odchodu žáka ze ŠD. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno v zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost vychovatelce ŠD písemně nebo při osobním kontaktu. Předem známou nepřítomnost žáka ve ŠD oznámí rodič či zákonný zástupce písemně nebo telefonicky.

1.2. O zařazení žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy.

1.3. Na hodnocení a klasifikaci žáka ve ŠD se vztahují ustanovení vyhlášky o ZŠ, tj. udělování napomenutí, důtky TU, důtky ŘŠ.

Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost ŠD, může být rozhodnutím ředitele ZŠ z družiny vyloučen.

1.4. ŠD je umístěna v přízemí ZŠ, k činnosti užívá i školní tělocvičnu a hřiště. Vždy za přítomnosti vychovatelky.

2. Organizace činnosti

2.1. Provoz ŠD - ranní 6:15 hodin – 7:45 hodin, odpolední 11:25 hodin – 16:15 hodin.

2.2. Do jednoho oddělení ŠD se zapisuje 25 žáků na pravidelnou docházku. Za rozhodující je považováno, že v oddělení vedené jednou vychovatelkou, může být v dané chvíli nejvíce 25 dětí.

2.3. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností.

2.4. O provozu ŠD v době řádných prázdnin v průběhu školního roku rozhoduje ředitelství školy.

2.5. V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna o provozu ŠD rozhoduje ředitelství školy.

2.6. Rodiče a další návštěvníci do učebny ŠD nevstupují.

2.7. Děti přivádí po skončení vyučování do ŠD vychovatelka nebo vyučující z poslední hodiny.

3. Chování žáků

- 2.9. Žák bez vědomí vychovatelky oddělení ŠD neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.
- 2.10. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji na zápisním lístku.
- 2.11. V ŠD se žák řídí pokyny vychovatelky, školním řádem a vnitřním řádem ŠD, který je ve ŠD vyvěšen.
- 2.12. Používání mobilního telefonu – mobilní telefon bude v době pobytu žáka ve školní družině (ŠD) používán pouze k nezbytné komunikaci se zákon. zástupcem. O tom, že žák chce mobilní telefon použít, informuje vychovatelku ŠD či jiného pedagoga nebo zaměstnance školy (AP).

3. Platby

Platby jsou prováděny rodičem nebo zákonným zástupcem žáka podle dodatku č.1 ke zřizovací listině Obce Červené Janovice, bezhotovostně na účet ZŠ nebo v hotovosti ve škole.

4. Pravidla styku s rodiči

Po dohodě s rodiči a podle místních podmínek jsou určeny odchody žáků v každou celou hodinu, počínaje dobou oběda

- 2.12. Případné opodstatněné odchody s vyzvedáváním žáků ze ŠD jsou možné podle potřeby rodičů.
- 2.13. Organizace při příchodu a odchodu žáků ze ŠD: rodiče a pověřené osoby, které si jdou vyzvednout dítě ze ŠD čekají ve vestibulu ZŠ, do prostor ŠD vcházejí pouze v případě osobního jednání s vychovatelkou.

5. Další činnosti organizované ŠD

- 2.14. ŠD může v rámci své běžné činnosti a v průběhu stanovené provozní doby zřizovat zájmové kroužky.
- 2.15. Činnost může být pro žáky nezapsané k pravidelné docházce do ŠD poskytována za úplatu.
- 2.16. ŠD může organizovat činnost v rámci celého školního roku.
- 2.17. Tyto činnosti jsou realizovány za finanční spoluúčasti účastníků (zájmové kroužky).

Iveta Sahulková
vychovatelka ŠD

Mgr. Daniela Svobodová
ředitelka ZŠ a MŠ

Kritéria pro přijímání žáků do Školní družiny při Základní škole a Mateřské škole Červené Janovice

1. Přijímání žáků do ŠD – přednostně budou zařazováni žáci 1. a 2. ročníku ZŠ, dále budou zařazováni žáci 3. – 5. ročníku.

2. Přednostně jsou zařazováni žáci s nejdelší dobou pobytu ve ŠD uvedenou v přihlášce k zájmovému vzdělávání.

Vnitřní vyhláška Základní školy a Mateřské školy Červené Janovice, příspěvková organizace

O příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů školní družiny

Ředitel Základní školy vydává vnitřní směrnici k poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině dle § 123 odst. 2 a odst. 4, dále podle § 165 odst. 2i zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Čl. I

Úvodní ustanovení

Tento pokyn stanovuje pravidla pro poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině (dále jen „úplata“), kterou hradí rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka školy, navštěvuje-li žák školní družinu.

Čl. II

Výše úplaty

Měsíční výše úplaty je stanovena: 150,-Kč na jednoho žáka zařazeného ve školní družině.

Čl. III

Placení úplaty

1. Úplatu platí rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka (dále jen „plátce“) zařazeného do školní družiny.
2. Úplata je vybírána za každý měsíc, ve kterém je žák zařazen ve školní družině.
3. Úplatu je možno zaplatit ve dvou splátkách na účet základní školy (600 Kč do prosince, 900 Kč leden až červen), v mimořádném případě i v hotovosti v kanceláři ZŠ.
4. Vybraná úplata se stane součástí rozpočtu školy s tím, že bude použita k činnosti školní družiny.
5. Při nezaplacení příspěvku do uvedeného data (září-říjen, leden-únor), bude žák ze ŠD vyřazen.
6. Osvobození od úplaty – zákonný zástupce pobírá sociální příplatek
7. – pěstounská péče

Čl. IV
Osvobození od placení úplaty

1. Ve výjimečných případech (např. dlouhodobá nemoc) může být plátce na základě písemné žádosti od placení úplaty osvobozen - zcela nebo z části.
2. V případě pěstounské péče.
3. Pokud zákonný zástupce pobírá sociální příplatek
4. Žádost o osvobození od placení úplaty se podává řediteli školy, který rozhodne.

Čl.V
Závěrečná ustanovení

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2024

Mgr. D. Svobodová, řed. ZŠ a MŠ

PROGRAM VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

- inspirováno RVP pro základní vzdělávání z tematického celku pro I. stupeň **Člověk a jeho svět**
- tvořeno dle místních podmínek (malá vesnická škola) a s ohledem na dojíždění žáků
- v ŠVP pro ŠD budeme získávat **klíčové kompetence**, které chápeme jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- žák se aktivně účastní didaktických her při přípravě na vyučování(PNV)
- hravou formou si osvojuje a získává vědomosti a umí je získávat z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- umí kriticky zhodnotit své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- započatou práci dokončí

2. Kompetence k řešení problémů

- žák si všímá dění kolem sebe a řeší problémy a situace, promýšlí a plánuje řešení problému, učí se nevyhýbat se problému a hledá různé způsoby řešení problému
- rozlišuje správná a chybná řešení
- je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám - je flexibilní
- svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- je iniciativní a podnikavý, započaté činnosti dokončuje, případné obtíže překonává

3. Komunikativní kompetence

- žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, své pocity řečí, gestem
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky a dospělými, dokáže mluvit na veřejnosti
- zapojuje se do diskuse, umí řešit konflikty, naslouchá druhým, komunikuje kultivovaně

4. Sociální a interpersonální kompetence

- žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis
- respektuje dohodnutá pravidla, respektuje jiné, toleruje odlišnosti mezi lidmi, je solidární
- smýšlí pozitivně o sobě samém, díky svému chování a jednání dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Občanské kompetence

- žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jí bránit
- chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i zdraví druhých, na zdravé a bezpečné prostředí
- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, hodnoty národa, etnika a sociální, či profesní skupiny
- váží si tradice a kulturního dědictví, chrání je, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí

6. Kompetence k trávení volného času

- žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití
- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací, jednostranné zátěže ze školního vyučování
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

Zmíněné **klíčové kompetence budou rozvíjeny činnostmi uvedenými v programu výchovy a vzdělávání** z tematického celku **Člověk a jeho svět**.

1. Místo kde žijeme

Náš domov

- vyprávíme si, ptáme se, pátráme, zjišťujeme, popisujeme, malujeme, kreslíme, vyrábíme, stavíme, zařizujeme náš dům(byt)
- jaké je to u nás doma, život naší rodiny, společný volný čas, co, kdo dělá
- jak vypadá náš dům(byt) a jeho zařízení, jak bychom ho chtěli změnit
- jak by měl vypadat v budoucnu, až budeme dospělí
- co se odehrálo, co by se mohlo stát v našem domě(bytě)

Naše škola

- procházíme školou a učíme se v ní orientovat, poznáváme její tajná zákoutí, pátráme po tajných místnostech, dveřích, kabinetech ap.
- povídáme si s ředitelem/ředitelkou jak se řídí škola (tisková konference)
- zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje, setkáváme se s pedagogickými i nepedagog. zaměstnanci školy
- zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole, družině hezké a co by se dalo změnit (reportáž, ilustrace)
- vymýšlíme a kreslíme logo školy, družiny
- projektujeme ideální třídu, hernu pro družinu
- hledáme ve škole a blízkém okolí ukrytý poklad
- tvoříme model školy a nejbližšího okolí
- představujeme si, co bychom viděli skrytou kamerou ve třídě (při vyučování, o přestávce), ve družině

Cesta do školy

- povídáme si o cestě do školy a domů, bezpečnost cesty
- zajímáme se o dopravní značky, které vidíme při cestě do školy
- pátráme po nejbezpečnější cestě do školy (přechody)
- soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů
- vyrábíme dopravní značky a doplňujeme je do plánu města (vesnice)
- orientujeme se v mapě, hledáme v internetové fotomapě svůj dům, školu, cestu do školy
- zjišťujeme jak a čím jezdíme do školy, popisujeme cestu podle mapky, vypracováváme si svůj plán cesty, svoji mapku
- kreslíme dopravní prostředky, které nás dopravují do školy
- hledáme dopravní spojení (jízdní řády, internet, telefonické informace)
- učíme se, jak cestovat v hromadných dopravních prostředcích (role cestujícího, přepravce, revizora, spolucestujícího ap.)

- učíme se být uvědomělým chodcem, cyklistou
- zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole

Naše obec

- hledáme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na domech a institucích, dominanty)
- malujeme, kreslíme, zobrazujeme a sestavujeme naší obec, oblíbená místa, zajímavá zákoutí, stavíme a projektujeme naší obec
- vytváříme mapu naší obce (trasy vycházky, hledáme ztracený poklad)
- vymýšlíme ideální obec, co by se dalo změnit
- hrajeme si na průvodce naší vesnicí
- seznamujeme se s důležitými institucemi naší obce (obecní úřad, pošta, zdr. středisko, knihovna, obchody)
- prohlížíme si obecní úřad, obřadní síň, kanceláře (exkurze, beseda se zaměstnanci)
- zjišťujeme co vše se děje na obecním úřadě (svatby, vítání občánků, volby, činnost zastupitelů), co všechno najdeme v budově OÚ (knihovna, sdružení tělesně postižených)
- prohlížíme si blíže i další veřejně přístupné instituce a budovy (zdr. středisko, pošta, obchody)
- zjišťujeme jaké podniky a podnikatelé se v obci nacházejí
- zaměřujeme se na zaměstnání rodičů, hrajeme si na ně
- navštěvujeme některé rodiče v jejich zaměstnání
- opravujeme automobily (autoopravna)
- vaříme obědy (školní, závodní jídelna)
- uklízíme školu, školní družinu (paní uklízečky jsou také potřebné)
- navštěvujeme staveniště, stavíme domy (jsou z nás stavitelé a zedníci)
- hasíme požáry (hasiči-beseda s dobrovolnými hasiči, se zástupci dětského družstva, exkurze hasičské zbrojnice)
- obsluhujeme v restauraci (hotelu)
- hrajeme si na kadeřnictví
- potkáváme zaměstnance zemědělského družstva (exkurze, besedy)
- uzdravujeme a ošetřujeme nemocné (jsme lékaři a zdr. sestry)
- píšeme a posíláme dopis, balík ap. (jsme na poště), navrhujeme a kreslíme poštovní známku
- hledáme budovu podle adresy (jsme poštovní doručovatelé)
- učíme se, učíme se, učíme se (jsme učitelé)
- půjčujeme si knihy (návštěva knihovny)
- vyhledáváme knihy a časopisy, kde se píše o naší vesnici
- vymýšlíme a kreslíme znak naší obce
- připravujeme výstavku našich prací a dostupné literatury o naší obci
- besedujeme se staršími spoluobčany, příbuznými naší obce, mluvíme o rozdílech mezi životem dnes a dříve
- čteme pověsti a příběhy o naší vesnici (nejbližším městě)
- besedujeme o nejoblíbenější knize, hrdinovi, povídáme si o ilustracích
- píšeme a ilustrujeme knihu (také v komiksové podobě)
- skládáme básničku nebo písničku o naší vesnici
- připravujeme "televizní" soutěž ve znalostech o naší obci (historie, současnost)
- vyrábíme obal na knihu, záložku
- zkoušíme si, jak zacházet s knihou, časopisem, jak využít nepotřebné noviny a časopisy

(koláže, vystřihování obrázků, škrbový papír, sběr starého papíru)

- tvoříme z různých materiálů postavičky z knihy
- dramatizujeme pohádky, příběhy z knih, časopisů
- navštěvujeme jiné subjekty (mateřskou školu, školní jídelnu)
- procházíme se po obci a vyhledáváme další místa (fotbalové a veřejné dětské hřiště se skluzavkou a houpačkami)
- provádíme po naší obci cizího člověka (nového kamaráda)

Okolí obce

- kreslíme plánek nejbližšího okolí
- vybíráme si místa, na které dojdeme podle našeho plánu
- stavíme okolní krajinu z písku, větviček a dalšího přírodního materiálu (město s dálnicí, vesnici, pole, hrad ap.)
- seznamujeme se s mapou, s mapovými značkami, učíme se je poznávat, kreslíme je a soutěžíme v jejich vyhledávání
- vyhledáváme různé druhy map (turistická, cyklistická, automapa, atlas světa, globus) v knihách a z internetu
- zkoušíme si naplánovat výlet podle mapy
- orientujeme se podle kamarádova vytvořeného plánu, hledáme ztraceného kamaráda (poklad, zprávu), stopujeme zloděje
- procházíme si část cyklistické stezky
- hrajeme si na cyklisty, turisty (turistický výlet do blízkého okolí)
- zaměřujeme se na vzdálenější místa, vesnice, města
- seznamujeme se s většími městy, vyhledáváme je na mapě, v dostupné literatuře zjišťujeme jejich historii
- cestujeme po ČR obrazem, vystavujeme pohlednice českých měst
- navštěvujeme města v ČR a povídáme si o těch, která jsme navštívili
- soutěžíme, kdo zná více názvů měst, kdo dříve najde na mapě zmíněné město,
- zajímáme se o ostatní státy a jejich vlajky a kreslíme je
- sestavujeme mapu ČR z různých materiálů

2. Lidé kolem nás

Rodina

- seznamujeme ostatní s naší rodinou, s kým žijeme pod jednou střechou
- kreslíme a pojmenováváme členy rodiny, vytváříme svůj rodokmen
- rozpoznáváme rodinné vztahy (rodiče, prarodiče, teta, strýc, neteř, švagr...)
- představujeme povolání rodičů, prarodičů, hledáme rozdíly dnes a dříve (řemesla)
- navštěvujeme pracoviště některého rodiče
- zjišťujeme, kdy mají naši rodiče a prarodiče jmeniny a narozeniny, připravujeme jim přáníčka, drobné dárky
- čteme z knih vyprávění o životě prarodičů, hledáme písničky s tímto tématem a zpíváme je
- povídáme si o tom, jak a kde žijí naše babičky a dědečkové
- navštěvujeme matriku, zjišťujeme, kdo je nejstarším občanem
- vzpomínáme na větší setkání příbuzných (rodinná oslava)
- besedujeme o tom co pro nás dělají rodiče, co od nich očekáváme, co čekají oni od nás (vztah rodič-potomek)
- představujeme ostatním svoji maminku, uvědomujeme si, co pro nás znamená,

- co pro nás dělá, kreslíme, čím se doma zabývá
- vyrábíme přáníčka a drobné dárky pro maminku, Den matek
- uvažujeme o tom, co se děje v naší rodině, jak naše rodina hospodaří
- všímáme si cen potravin a dalších výrobků, vysvětlujeme si pojem slova "plýtvání" (jídlem, penězi, energií)
- zjišťujeme, k čemu jsou nám dobré peníze, jak a za co je můžeme získat
- ptáme se jaká je historie peněz, jaké jsou měny v různých státech
- vyrábíme si svou vlastní měnu, družinové peníze
- hrajeme si na prodávající kupující, opakujeme si slušné chování, reklamujeme výrobek
- pátráme po tom, jak se mění různé výrobky s dobou (historie obchodování)

Kamarádi

- povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák
- popisujeme a představujeme svého kamaráda, vysvětlujeme, proč jsme si svého kamaráda vybrali, co se nám na něm líbí, čím nás upoutal ap.
- hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda, vytváříme skupinový portrét naší družiny
- zjišťujeme při poznávacích hrách, jak se dobře známe
- dramatizujeme scénky chování mezi kamarády, zvládáme říci kamarádovi slušnou formou, co se nám na něm nelíbí
- pojmenováváme dobré a špatné lidské vlastnosti
- píšeme o kamarádovi, co se nám na něm líbí (papír překládáme formou harmoniky a přeposíláme dál)
- chválíme každého spolužáka za něco, co umí, jak se chová (každý je něčím zajímavý)
- hledáme v okolí věci, které můžeme ocenit, pochválit, zkritizovat
- hodnotíme naši třídu, školu, obec, hledáme řešení pro vylepšení
- napravujeme vandalismus (spravujeme rozbité hry, uklízíme školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci)

Ti ostatní

- ujasňujeme si vztahy mezi lidmi (rodina, blízcí a vzdálení příbuzní, cizí lidé)
- uvědomujeme si znevýhodnění některých lidí (psychické, tělesné), pomáháme jim
- dorozumíváme se jako neslyšící lidé, odezíráme (poznáváme věci očima, procvičujeme svoji paměť)
- představujeme si pocity nevidomého člověka, hrajeme si se zavázanýma očima (máme svého navigátora, poznáváme zvuky, tvary)
- procvičujeme si při hře sluch, hmat
- malujeme levou rukou, nohama, ústy, jako tělesně postižení lidé
- orientujeme se ve větším prostoru, poslepu na hřišti, při různých hrách
- hledáme v dostupné literatuře, na internetu rozdíly mezi lidmi z jiných kontinentů (národy, etnika, zvyky, tradice)
- připravujeme výstavu obrázků, článků, věcí dovezených z jiných států
- vaříme a povídáme si o národních jídlech
- zahrajeme si hru dětí z jiných kontinentů
- oblékáme se, jako lidé z jiných kontinentů (indián, afričan, skot, eskymák...)
- vyrábíme některé předměty typické pro svou zemi, národ (totem, týpí, iglů..)

Svátky

- listujeme kalendářem a seznamujeme se se jmény
- vyrábíme družinový kalendář

- oslavujeme svátek, připravujeme pohoštění, přáníčka, dárečky
- posíláme pohled, přání k svátku
- ukazujeme si přání, která jsme již dostali
- vyzdobíme stůl, třídu na dětskou oslavu jmenin

Oslavy

- vnímáme vánoční atmosféru a připravujeme se na čertovský bál
- vytváříme čertovské, andělské a mikulášské výrobky na výzdobu, kreslíme plakáty a pozvánky, zdokonalujeme naše čertovské a andělské masky
- těšíme se společně na Vánoce, vyrábíme adventní věnec a kalendář (s perníčky)
- vyprávíme si o vánočních zvycích v naší rodině a tradicích
- pozorujeme a připravujeme si vánoční výzdobu
- vytváříme vánoční ozdoby a výrobky z různých materiálů
- dokončujeme drobné dárečky pro své blízké
- navrhujeme ozdobný vánoční papír
- zkoušíme si ozdobně zabalit dárek
- vymýšlíme a vyrábíme netradiční vánoční přáníčka a jmenovky
- dodržujeme některé vánoční zvyky a zkoušíme si je
- zdobíme vánoční stromeček
- podílíme se na spolupráci s přípravami na školní vánoční besídku, nacvičujeme krátké vystoupení
- připravujeme se na náš karneval, vyrábíme masky a doplňky
- malujeme plakáty, pozvánky na karneval
- bavíme se o karnevalu a kreslíme, co se nám tam líbilo
- vítáme společně jaro, oslavujeme Velikonoce, hledáme a čteme si o národních a místních zvycích
- zdobíme kraslice různými technikami, pleteme pomlázky
- vytváříme velikonoční věnečky z proutí a další výrobky s velikonoční a jarní tematikou na výzdobu školy
- zpíváme a recitujeme si koledy
- připomínáme si Den učitelů a ostatních pedagogů, hledáme informace o J. A. Komenském
- připravujeme přáníčka maminkám k MDŽ – 8. března
- oslavujeme Den dětí, sportujeme a soutěžíme pro radost
- připomínáme si průběžně i další svátky a významné dny

Chování

- učíme se slušně chovat jeden k druhému, používáme "kouzelná" slovíčka (děkuji, prosím, omlouvám se)
- vymýšlíme a hrajeme scénky a krátké příběhy s těmito slovíčky
- besedujeme o společenském chování a etiketě a zkoušíme je používat v praxi
- uvědomujeme si, že se máme vždy chovat slušně a laskavě a snažíme se potěšit a pochválit druhé
- rozpoznáváme vhodné a nevhodné dárky k různým příležitostem a různým lidem
- učíme se některé lidové tance, hrajeme si na taneční a uplatňujeme etiku
- besedujeme o tom, jaké chování očekávají mezi sebou dospělí a děti, dívky a chlapci
- praktikujeme chování v úředních místnostech, veřejných místech a školní jídelně
- dodržujeme základní hygienické návyky při stolování, denně je procvičujeme ve školní jídelně a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu
- připravujeme si kulturní prostředí i při svačinách

- seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorech v restauraci
- zdobíme slavnostní stůl, prostíráme, skládáme ubrusy, aranžujeme květiny, mísy ovoce, sladkosti
- hrajeme si na královskou, svatební, vánoční hostinu
- učíme se chovat při návštěvě divadla, kina, koncertní síně
- vybíráme si vhodné oblečení, listujeme módními časopisy
- hrajeme si na divadlo, koncert, posloucháme hudební nahrávky, říkáme si, kdy tleskat, jak se chovat v divadle o přestávce, když přijdeme pozdě
- malujeme hudební nástroje, poznáváme je podle tvaru a zvuku, povídáme si o hudebních nástrojích o jejich historii a využití
- zkoušíme uspořádat vlastní koncert, divadelní představení
- připomínáme si, jak se chováme na výstavách v galeriích, na prodejních výstavách knih, elektroniky ap., na výstavě chovatelů a pěstitelů
- uspořádáme svoji výstavu, např. sběratelů
- zdokonalujeme chování v dopravních prostředcích, na autobusové zastávce, na silnicích, přechodech, při nákupech, na poště, ve škole, v šatně atd.
- připomínáme si znalost obsahu školního řádu a vnitřního řádu školní družiny

Komunikace

- cvičíme si jazyk jazykolamy, rytmus a melodii jazyka pomocí říkadel a básniček
- vyprávíme si pohádky a příběhy, dramatizujeme je
- čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů
- vyprávíme si o neverbální komunikaci, ovládáme naše gesta
- předvádíme pantomimu, povolání, sporty, pocity, děje a situace z pohádek ap.
- osvojujeme si základy mediální výchovy, hrajeme si na televizi, rozhlas
- doporučujeme si vhodné pořady v televizi, v rozhlasu
- stáváme se scénáristy, vymýšlíme krátké filmy, pořady pro děti, vědomostní televizní soutěž, výtvarně ztvárňujeme
- porovnáváme realitu, zkušenosti s filmovými příběhy
- vymýšlíme reklamu na některé výrobky (i na ty, co jsme vyrobili ve družině)
- zdokonalujeme si své komunikační schopnosti, komunikace mezi sebou, komunikujeme s dospělými, formulujeme správně slova ve větě
- hrajeme si se slovy a procvičujeme český jazyk při různých didaktických hrách
- zmiňujeme se i o dalších jazycích, zjišťujeme jaké jazyky se používají v dané zemi, hledáme odlišnosti v jazycích

3. Lidé a čas

Co je čas

- měříme čas, zmiňujeme se o jednotkách času, ukazujeme si měřidla času, dnes i v historii, vyhledáváme ukázky v knihách
- kreslíme a malujeme hodiny a měřidla času (stolní, nástěnné, věžní, sluneční, náramkové, přesýpací hodiny)
- vyrábíme si vlastní ozdobné papírové hodiny, určujeme a odhadujeme čas
- hledáme význam výrazů "včas", "pozdě" (přijít, odejít, dokončit práci ap.)
- besedujeme o svém volném čase i čase druhých, co nás zdržuje, čím zdržujeme ostatní, o nebezpečí spěchu
- uvědomujeme si význam dochvilnosti a přesnosti v cestování

- vyrábíme si výletový památník
- zaznamenáváme si, co jsme dělali ve volném čase, o prázdninách, víkendech, nalepujeme si vstupenky, prospekty, obrázky z míst, které jsme navštívili
- připravujeme výstavu, z pohlednic vytváříme vláček

Čas mění vše kolem

- prohlížíme si fotografie a pozorujeme věkové rozdíly mezi lidmi, porovnáváme změny v našem růstu
- řadíme chronologicky fotografie a obrázky osob v jednotlivých fázích života
- vzpomínáme na příhody z raného dětství, porovnáváme, co můžeme zažít a naučit se v jednotlivých věkových obdobích
- navštívíme mateřskou školu, srovnáváme, co umíme my, co děti ze školky
- připravujeme čajovou návštěvu s pohoštěním a povídáním se seniory, posloucháme jejich vzpomínky
- vyhledáváme obrazový materiál historie obce
- srovnáváme současný stav budov, ulic, náměstí, obce s historickou podobou na obrázcích
- navštívíme/pozveme kronikáře a nahlédneme do místní kroniky obce, školy
- pátráme v archivu školy, obce, po tom, co všechno dokázal čas změnit
- besedujeme s nejstarším učitelem o změnách ve škole
- prohlížíme si kroniku školní družiny, kontrolujeme poslední zápisy a pokračujeme v nich
- pátráme a prohlížíme si staré školní fotografie, školní pomůcky, učebnice
- vyhledáváme v knihách příběhy o tom jak se žilo dříve, jak se pracovalo, jak se změnilo vybavení, nábytek a doplňky v domácnostech
- kreslíme moderní spotřebiče a techniku, která nám pomáhá/škodí
- oblékáme se do historie, pořádáme módní přehlídku, co se nosilo včera a dnes
- prohlížíme si staré časopisy o módě, bydlení, vaření, dětské časopisy
- tvoříme modely klobouků a módních doplňků na výstavu
- shromažďujeme věci, hračky, které používali rodiče, prarodiče
- vyhledáváme starožitnosti a zprávy o nich, ukazujeme si sbírky známek, pohlednic, nálepek, zjišťujeme, co vše se dá sbírat
- sledujeme novostavby a staré domy v naší obci
- kreslíme a vytváříme ulice, domy naší obce
- seznamujeme se s řemeslnou výrobou, zkoušíme zhotovit některé řemeslné výrobky
- zjišťujeme rozdíly v bydlení, moderní a historické budovy
- pátráme, jak se žilo na hradech, zámcích, hrajeme si na jejich obyvatele
- vyrábíme hrad z různých materiálů, historické postavy
- čteme pohádky, historické příběhy, ilustrujeme je

Denní režim

- vyprávíme si o tom, co všechno stihneme během dne
- specifikujeme pojem "režim dne"
- hledáme rozdíly mezi režimem během všedního dne, svátečního dne, víkendu
- rozpoznáváme zásady pravidelného denního režimu, rozlišujeme povinnosti a zábavu
- kreslíme svůj denní režim, jako komiks
- malujeme, co nás baví, nebaví, co děláme každý den
- přiřazujeme jednotlivé činnosti ke vhodné denní době
- besedujeme na téma "ztráta času"
- nalézáme formy aktivního odpočinku
- společně připravujeme týdenní plány naší činnosti

- tvoříme roční kalendář důležitých akcí družiny
- seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka v průběhu dne, navrhujeme, kdy se učit
- využíváme hry na procvičování paměti, pozornosti, postřehu, soustředěnosti, tvořivého myšlení
- učíme se hravou formou, pomocí didaktických her
- povídáme si o učení, jaké předměty máme oblíbené
- vytváříme si svůj ozdobný rozvrh hodin
- vyrábíme deníček, zápisník

4. Rozmanitost přírody

Rostliny a živočichové

- okoukáváme přírodu opakovaně formou hry "Oči všude"
- pozorujeme změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- kreslíme rostliny a jejich změny
- vyhledáváme na obrázcích, jak se příroda mění
- chystáme nástěnky s obrázky zvířat a rostlin, jak vypadají v různém ročním období
- říkáme si jaká známe zvířata, jmenujeme některé druhy, podle toho, kde žijí
- vyhledáváme obrázky zvířat a chystáme výstavku
- soutěžíme v poznávání zvířat podle obrázků, přiřazujeme správné názvy
- listujeme v encyklopediích zvířat a rostlin, surfujeme na internetu
- pozorujeme hmyz a učíme se ho poznávat
- čteme si knihu Ferda Mravenec, kreslíme postavičky z knihy
- kreslíme mraveněčky a nalepujeme je, vystřížené do mraveniště
- pozorujeme život na stromech
- poznáváme nejznámější ptáky podle obrázků, podle hlasu
- postavíme si ptačí hnízdo
- krmíme ptáky, vyrábíme krmítka
- prozkoumáváme přírodopisný kabinet a v něm vycpané ptáky
- kreslíme ptáky, jejich peříčka
- pozorujeme a vyprávíme si o tažných ptácích
- sledujeme čapí hnízdo
- vytváříme komín s čapím hnízdem, bavíme se o tom, jak ho sestavit z vrbových proutků
- rozpoznáváme domácí, lesní a zemědělská zvířata a kreslíme je
- učíme se názvy mláďátek zvířat a přiřazujeme správné názvy, soutěžíme
- vyrábíme louku, les se zvířaty
- povídáme si, co jsme viděli v ZOO, vnímáme rozdíl mezi zvířaty volně žijícími a žijícími v zajetí
- malujeme zvířata v ZOO
- besedujeme o útulcích pro zvířata
- díváme se na některé přírodopisné filmy a bavíme se o nich
- pozorujeme stopy zvířat a učíme se je poznávat
- čteme pohádky a příběhy o zvířatech
- vystřiháváme obrázky zvířat z časopisů, vytváříme svoji encyklopedii
- staráme se o domácí zvířátka, představujeme ostatním svého domácího mazlíčka
- kreslíme domácí mazlíčky na nástěnku
- pozorujeme rybník a život v něm
- kreslíme živočichy a rostliny, které vidíme v rybníce

- vytváříme akvárium
- skládáme (origami) zvířátka z barevných papírů, chystáme výstavku
- rozdělujeme zvířata na žijící v lese, ZOO, na domácí, vodní a jiné živočichy
- kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře a představujeme ho ostatním krátkým textem, chystáme výstavku
- soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin a živočichů začínajících určeným písmenem
- povídáme si o léčivých rostlinách, půjčujeme si knihy o bylinkách, vaříme si bylinkový čaj

Roční období

- čteme si a vyhledáváme zajímavosti o přírodě a jejích proměnách (Lesní noviny)
- sledujeme změny přírody během ročních období, život zvířat, vztahy mezi zvířaty
- učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou
- dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny
- pozorujeme změny v přírodě, besedujeme o nich a malujeme je
- chystáme výstavky obrázků zvířat a rostlin podle ročního období
- procvičujeme své vědomosti o přírodě při didaktických hrách
- **podzim** - chystáme výstavku ovoce a zeleniny
- soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle chuti, hmatu vůně, přiřazujeme správné názvy
- kreslíme a malujeme ovoce a zeleninu
- vaříme jednoduché pokrmy z ovoce a zeleniny
- aranžujeme obložené mísy ovocem a zeleninou
- sbíráme některé podzimní plody
- vyrábíme draky
- besedujeme o sklizení a ukládání ovoce a zeleniny
- vytváříme výrobky z podzimních listů a dalších přírodnin
- **zima** - besedujeme o tom, jak zvířátka přežívají zimu, vyhledáváme informace, obrázky z časopisů a knih
- vyrábíme jednoduchá krmítka pro ptáčky
- kreslíme a malujeme zvířátka, která můžeme vidět v přírodě i v zimním období
- bavíme se o tom, jak přezimují rostliny
- pozorujeme, jak se mění příroda v zimě
- **jaro** - pozorujeme jarní práce na poli a v zahradě, kreslíme je
- upravujeme a okopáváme záhonky kolem školy
- přesazujeme, řízujeme a vyséváme pokojové rostliny
- kreslíme a malujeme první jarní květiny
- učíme se pojmenovávat mláďata domácích zvířat a výtvarně je ztvárníme
- pozorujeme jak se mění příroda na jaře, poznáváme jarní rostliny, chystáme výstavku
- lisujeme jarní rostliny a vytváříme herbář
- soutěžíme v poznávání jarních rostlin
- **léto** - malujeme a kreslíme rostliny kvetoucí v létě
- pokračujeme ve výrobě herbáře
- besedujeme o tom, jak zvířátka prožívají léto
- sledujeme, jak pokračují práce na polích a zahradách
- zjišťujeme, jaké ovoce a zelenina se sklízí nejdříve
- povídáme si o tom, co jsou to dožínky, vyhledáváme informace a obrazový materiál
- vytváříme kalendář přírody a ke každému měsíci nacházíme charakteristické zvíře a rostlinu

Počasí

- tvoříme meteorologický kalendář přírody, zaznamenáváme počasí pomocí značek (teplotu, vítr, srážky, oblačnost)
- čteme předpovědi počasí z tisku, sledujeme TV předpověď
- besedujeme o rozdílech v počasí na různých kontinentech
- zjišťujeme z literatury, internetu jak jsou přizpůsobena některá zvířata rostliny na rozdílné počasí
- vyhledáváme pranostiky a snažíme se pochopit jejich smysl
- výtvarně zpracujeme deštivý den, větrný den, zasněžený den, slunečný den ap.
- zjišťujeme z knih, k čemu slouží barometr

Voda

- povídáme si o vodě, vodních tocích, vyhledáváme informace v dětské encyklopedii
- učíme se básničky a písničky o vodě
- provádíme jednoduché pokusy, objevujeme druhy skupenství vody
- kreslíme a malujeme vodní toky
- vystřihujeme některé nádoby na vodu
- zjišťujeme, k čemu nám voda slouží, jak je důležitá v každodenním životě
- navštívíme v přírodě místo, kde se nachází potok, rybník, kaluž, studna ap.

Chráníme životní prostředí

- pozorujeme čistotu prostředí kolem školy, v celé obci, u silnic
- organizujeme anketu, co by se dalo zlepšit v našem životním prostředí, ptáme se kamarádů, rodičů, sourozenců, sousedů ap., výsledky zpracujeme a uveřejníme
- třídíme odpad v ŠD a dále do kontejnerů
- pomáháme s úklidem v okolí školy
- besedujeme s technickými pracovníky OÚ o úklidu obce a pomáháme jim
- pozorujeme, čím přírodu poškozuje činnost člověka
- malujeme a kreslíme, jak člověk poškozuje přírodu
- vytváříme společně les s příklady toho, co do lesa nepatří
- vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě, vyhledáváme aktuální zprávy v tisku, TV, na internetu

5. Člověk a jeho zdraví

Lidské tělo

- poznáváme, jak začíná lidský život
- hrajeme si s miminkem, staráme se o něj
- vyrábíme kartónové miminko se zavínovačkou a oblečky
- malujeme a vytváříme jednotlivé fáze růstu lidského těla
- pracujeme s encyklopedií a vypisujeme si některé zajímavosti o lidském těle a jeho funkci, zhotovíme naučnou výstavku
- obkresluje postavu kamaráda v životní velikosti na balící papír, dokresluje důležité orgány
- pořádáme soutěžní kvíz na téma Jak znám své tělo

- hrajeme hru Hlava, ramena, kolena, palce
- vážíme se, měříme se, své hodnoty zaznamenáváme na společný seznam, naše hodnoty porovnáváme a seřazujeme
- vyprávíme si o zdravém životním stylu, otužování, správné relaxaci a odpočinku
- vytváříme panenky a panáčky z kartonu a oblékáme je podle ročního období

Naše hygiena

- besedujeme o každodenní hygieně a jejím významu
- kontrolujeme čisté ruce, používání kapesníků, čistotu a vhodnost oděvu
- hrajeme hru Co se změnilo?
- připomínáme si běžné hygienické zásady (při kašli, kýchání, použití WC, stolování), kontrolujeme a napomínáme se navzájem
- soutěžíme a přiřazujeme správně, co potřebujeme k jednotlivým úkonům (čištění zubů-kartáček, mytí rukou-mýdlo, vodu, ručník ap.)
- kreslíme a malujeme předměty potřebné pro naši hygienu, uspořádáme výstavku
- sledujeme video zdravé zuby – Jak si správně čistit zuby.

Zdravé stravování

- vystřihujeme z časopisů obrázky jídel a třídíme je na zdravá a méně zdravá (obrázky zdravých jídel vystavujeme na nástěnkou)
- sestavujeme desatero zásad zdravé výživy
- půjčujeme si v knihovně kuchařky a listujeme v nich
- vymýšlíme svůj zdravý týdenní jídelníček
- vaříme podle receptů jednoduchá zdravá jídla
- připravujeme rychlé a zdravé občerstvení pro návštěvu
- zdobíme slavnostní stůl pro narozeninovou oslavu
- učíme se uvařit jednoduché pokrmy, které zvládnou děti, jako překvapení pro rodiče (svačínové pomazánky, pudink ap.) nebo vyhledáváme recepty
- cvičíme si nákup drobných potravin (při vycházkách)
- hrajeme si na obchod "Potraviny" s prázdnými obaly od potravin
- uspořádáme výstavku ovoce a zeleniny, soutěžíme a přiřazujeme jejich názvy
- kreslíme a malujeme ovoce a zeleninu
- tvoříme koláže z vystřižených jídel
- tvoříme atlas jednotlivých potravin (nalepujeme obrázky a kreslíme)
- soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, hmat, chuť) ovoce, zeleniny, koření ap.
- povídáme si o národních jídlech, vyhledáváme v knihách na internetu
- pracujeme s atlasem hub a poznáváme houby, které sbíráme v okolním lese

Naše zdraví

- povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, čteme si o nemocech a jejich léčení, o zdravotní prevenci
- navštívíme zdravotní středisko a poznáváme některá oddělení
- povídáme si o domácím léčení, o podávání léků, jak léčí i škodí
- čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, bezpečnost při jízdě na kole, koupání ap.
- besedujeme o tom, kde všude nám hrozí nebezpečí úrazu (na ulici, v dopr. prostředku, ve vodě, na hřišti, v tělocvičně, neznámá místa, ale i doma, na zahradě atd.)
- sdělujeme si navzájem, co nebezpečného se nám přihodilo, jak jsme situaci vyřešili
- hrajeme si scénky, jak postupovat při úrazech
- kontrolujeme a učíme se používat lékárníčku

- učíme se ošetřit jednoduchá zranění, jak zavolat pomoc (učíme se telefonovat)
- zvládáme poskytnout první pomoc (ošetřujeme zlomeniny, přenášíme zraněného ap.)
- vyprávíme si o zkušenostech s pobytem v nemocnici
- besedujeme se zdravotní sestrou o její práci
- hrajeme si na lékaře a zdravotní sestry, ošetřujeme pacienta
- vyhledáváme v atlasech léčivé byliny a povídáme si, jak nám pomáhají léčit (vaříme si bylinkový čaj)
- poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny
- uspořádáme výstavku jednoduchých kosmetických přípravků, které používáme
- povídáme si o tom, jak se dříve léčilo, prohlížíme obrázky v knihách
- připomínáme a procvičujeme, jak si správně čistit zuby
- kreslíme obrázky zdravého zubu a zubu s kazem
- besedujeme o nebezpečí návyku kouření, užívání dalších návykových látek
- sportujeme ke zdraví, hrajeme různé sportovní hry na hřišti i v tělocvičně, podporujeme svoji tělesnou zdatnost
- učíme se pravidla míčových her, florbalu atd.
- připravujeme disciplíny na sportovní odpoledne
- cvičíme uvolňovací cviky, relaxujeme při hudbě
- otužujeme se a utužujeme své zdraví v zimním období na vycházce
- užíváme si zimní radovánky, stavíme sněhuláky, koulujeme se, hrajeme hry na sněhu

Během celého vzdělávacího cyklu bude do programu ŠD zařazováno mnoho dalších činností, které budou vycházet přednostně z přání žáků, flexibility a reakce na momentální potřebu oddělení naší školní družiny.

Přílohy ŠVP ŠD: Celoroční plán a akce pořádané ŠD
Měsíční tematické plány ŠD

Povinná dokumentace ŠD: Třídní kniha
Zpracovala: Sahulková

Září

Místo kde žijeme – Náš domov

- vyprávíme si, ptáme se, pátráme, zjišťujeme, popisujeme, malujeme, kreslíme, vyrábíme, stavíme, zařizujeme náš dům(byt)
- jaké je to u nás doma, život naší rodiny, společný volný čas, co, kdo dělá

Místo kde žijeme – Naše obec

- zjišťujeme jaké podniky a podnikatelé se v obci nacházejí
- zaměřujeme se na zaměstnání rodičů, hrajeme si na ně
- navštěvujeme některé rodiče v jejich zaměstnání
- opravujeme automobily (autoopravna)
- vaříme obědy (školní, závodní jídelna)
- uklízíme školu, školní družinu (paní uklízečky jsou také potřebné)
- navštěvujeme staveniště, stavíme domy (jsou z nás stavitelé a zedníci)
- hasíme požáry (hasiči-beseda s dobrovolnými hasiči, se zástupci dětského družstva, exkurze hasičské zbrojnice)
- obsluhujeme v restauraci (hotelu)
- hrajeme si na kadeřnictví
- setkáváme zaměstnance zemědělského družstva (exkurze, besedy)

Člověk a jeho zdraví – Naše zdraví

- sportujeme ke zdraví, hrajeme různé sportovní hry na hřišti i v tělocvičně, podporujeme svoji tělesnou zdatnost
- učíme se pravidla míčových her, florbalu atd.

Říjen

Místo kde žijeme – Okolí obce

- kreslíme plánek nejbližšího okolí
- vybíráme si místa, na které dojdeme podle našeho plánu
- stavíme okolní krajinu z písku, větviček a dalšího přírodního materiálu (město s dálnicí, vesnici, pole, hrad ap.)
- seznamujeme se s mapou, s mapovými značkami, učíme se je poznávat, kreslíme je a soutěžíme v jejich vyhledávání
- vyhledáváme různé druhy map (turistická, cyklistická, automapa, atlas světa, globus) v knihách a z internetu
- zkoušíme si naplánovat výlet podle mapy

Lidé kolem nás - Rodina

- navštěvujeme pracoviště některého rodiče
- zjišťujeme, kdy mají naši rodiče a prarodiče jmeniny a narozeniny, připravujeme jim přáníčka, drobné dárky
- čteme z knih vyprávění o životě prarodičů, hledáme písničky s tímto tématem a zpíváme je
- povídáme si o tom, jak a kde žijí naše babičky a dědečkové
- navštěvujeme matriku, zjišťujeme, kdo je nejstarším občanem
- vzpomínáme na větší setkání příbuzných (rodinná oslava)

- besedujeme o tom co pro nás dělají rodiče, co od nich očekáváme, co čekají oni od nás (vztah rodič-potomek)
- představujeme ostatním svoji maminku, uvědomujeme si, co pro nás znamená, co pro nás dělá, kreslíme, čím se doma zabývá

Rozmanitosti přírody – Roční období

- vaříme jednoduché pokrmy z ovoce a zeleniny
- aranžujeme obložené mísy ovocem a zeleninou
- sbíráme některé podzimní plody
- vyrábíme draky
- besedujeme o sklizení a ukládání ovoce a zeleniny
- vytváříme výrobky z podzimních listů a dalších přírodnin

Listopad

Lidé kolem nás – Kamarádi

- píšeme o kamarádovi, co se nám na něm líbí (papír překládáme formou harmoniky a přeposíláme dál)
- chválíme každého spolužáka za něco, co umí, jak se chová (každý je něčím zajímavý)
- hledáme v okolí věci, které můžeme ocenit, pochválit, zkritizovat
- hodnotíme naši třídu, školu, obec, hledáme řešení pro vylepšení
- napravujeme vandalismus (spravujeme rozbité hry, uklízíme školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci)

Lidé kolem nás – Chování

- připravujeme si kulturní prostředí i při svačinách
- seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách v restauraci
- zdobíme slavnostní stůl, prostíráme, skládáme ubrousky, aranžujeme květiny, mísy ovoce, sladkosti
- hrajeme si na královskou, svatební, vánoční hostinu
- učíme se chovat při návštěvě divadla, kina, koncertní síně
- vybíráme si vhodné oblečení, listujeme módními časopisy
- hrajeme si na divadlo, koncert, posloucháme hudební nahrávky, říkáme si, kdy tleskat, jak se chovat v divadle o přestávce, když přijdeme pozdě

Lidé a čas – Co je čas

- měříme čas, zmiňujeme se o jednotkách času, ukazujeme si měřidla času, dnes i v historii, vyhledáváme ukázky v knihách
- kreslíme a malujeme hodiny a měřidla času (stolní, nástěnné, věžní, sluneční, náramkové, přesýpací hodiny)

Prosinec

Lidé a čas – Čas mění vše kolem nás

- prohlížíme si fotografie a pozorujeme věkové rozdíly mezi lidmi, porovnáваме změny v našem růstu
- řadíme chronologicky fotografie a obrázky osob v jednotlivých fázích života
- vzpomínáme na příhody z raného dětství, porovnáваме, co můžeme zažít a naučit se v jednotlivých věkových obdobích
- navštívíme mateřskou školu, srovnáваме, co umíme my, co děti ze školky
- sledujeme novostavby a staré domy v naší obci
- kreslíme a vytváříme ulice, domy naší obce
- seznamujeme se s řemeslnou výrobou, zkoušíme zhotovit některé řemeslné výrobky
- zjišťujeme rozdíly v bydlení, moderní a historické budovy

- pátráme, jak se žilo na hradech, zámcích, hrajeme si na jejich obyvatele
- vyrábíme hrad z různých materiálů, historické postavy
- čteme pohádky, historické příběhy, ilustrujeme je

Lidé a čas – Denní režim

- malujeme, co nás baví, nebaví, co děláme každý den
- přiřazujeme jednotlivé činnosti ke vhodné denní době
- besedujeme na téma "ztráta času"
- nalézáme formy aktivního odpočinku

Leden

Rozmanitosti přírody – Roční období

- čteme si a vyhledáváme zajímavosti o přírodě a jejích proměnách (Lesní noviny)
- sledujeme změny přírody během ročních období, život zvířat, vztahy mezi zvířaty
- učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou
- dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny
- pozorujeme změny v přírodě, besedujeme o nich a malujeme je
- chystáme výstavky obrázků zvířat a rostlin podle ročního období
- procvičujeme své vědomosti o přírodě při didaktických hrách
- **zima** - kreslíme a malujeme zvířátka, která můžeme vidět v přírodě i v zimním období
- bavíme se o tom, jak přezimují rostliny
- pozorujeme, jak se mění příroda v zimě

Člověk a jeho zdraví – Naše hygiena

- soutěžíme a přiřazujeme správně, co potřebujeme k jednotlivým úkonům (čištění zubů-kartáček, mytí rukou-mýdlo, vodu, ručník ap.)
- kreslíme a malujeme předměty potřebné pro naši hygienu, uspořádáme výstavku
- Jak si správně čistit zuby? – sledujeme video (Zdravé zuby)
- připomínáme a procvičujeme, jak si správně čistit zuby
- kreslíme obrázky zdravého zubu a zubu s kazem
- besedujeme o nebezpečí návyku kouření, užívání dalších návykových látek

Únor

Lidé kolem nás – Komunikace

- čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů
- vyprávíme si o neverbální komunikaci, ovládáme naše gesta
- předvádíme pantomimu, povolání, sporty, pocity, děje a situace z pohádek ap.
- osvojujeme si základy mediální výchovy, hrajeme si na televizi, rozhlas
- doporučujeme si vhodné pořady v televizi, v rozhlasu
- stáváme se scénaristy, vymýšlíme krátké filmy, pořady pro děti, vědomostní televizní soutěž, výtvarně ztvárňujeme
- porovnáváme realitu, zkušenosti s filmovými příběhy

Člověk a jeho zdraví – Lidské tělo

- pracujeme s encyklopedií a vypisujeme si některé zajímavosti o lidském těle a jeho funkci, zhotovíme naučnou výstavku
- obkresluje postavu kamaráda v životní velikosti na balící papír, dokresluje důležité orgány
- pořádáme soutěžní kvíz na téma Jak znám své tělo
- hrajeme hru Hlava, ramena, kolena, palce

Březen

Rozmanitosti přírody – Roční období

- **jaro** - pozorujeme jarní práce na poli a v zahradě, kreslíme je
- upravujeme a okopáváme záhonky kolem školy
- přesazujeme, řízujeme a vyséváme pokojové rostliny
- lisujeme jarní rostliny a vytváříme herbář
- soutěžíme v poznávání jarních rostlin
- vytváříme kalendář přírody a ke každému měsíci nacházíme charakteristické zvíře a rostlinu

Duben

Rozmanitosti přírody - Počasí

- tvoříme meteorologický kalendář přírody, zaznamenáváme počasí pomocí značek (teplotu, vítr, srážky, oblačnost)
- čteme předpovědi počasí z tisku, sledujeme TV předpověď
- besedujeme o rozdílech v počasí na různých kontinentech
- zjišťujeme z literatury, internetu jak jsou přizpůsobena některá zvířata rostliny na rozdílné počasí

Rozmanitosti přírody – Voda

- povídáme si o vodě, vodních tocích, vyhledáváme informace v dětské encyklopedii
- učíme se básničky a písničky o vodě
- provádíme jednoduché pokusy, objevujeme druhy skupenství vody

Rozmanitosti přírody - Chráníme životní prostředí

- pozorujeme čistotu prostředí kolem školy, v celé obci, u silnic
- organizujeme anketu, co by se dalo zlepšit v našem životním prostředí, ptáme se kamarádů, rodičů, sourozenců, sousedů ap., výsledky zpracujeme a uveřejníme

Květen

Rozmanitost přírody – Rostliny a živočichové

- okoukáváme přírodu opakovaně formou hry "Oči všude"
- pozorujeme změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- kreslíme rostliny a jejich změny
- vyhledáváme na obrázcích, jak se příroda mění
- chystáme nástěnky s obrázky zvířat a rostlin, jak vypadají v různém ročním období
- říkáme si jaká známe zvířata, jmenujeme některé druhy, podle toho, kde žijí
- vyhledáváme obrázky zvířat a chystáme výstavku
- soutěžíme v poznávání zvířat podle obrázků, přiřazujeme správné názvy
- listujeme v encyklopediích zvířat a rostlin, surfujeme na internetu
- pozorujeme hmyz a učíme se ho poznávat
- pozorujeme život na stromech
- poznáváme nejznámější ptáky podle obrázků, podle hlasu
- postavíme si ptačí hnízdo
- krmíme ptáky, vyrábíme krmítka
- vystřiháváme obrázky zvířat z časopisů, vytváříme svoji encyklopedii
- staráme se o domácí zvířátko, představujeme ostatním svého domácího mazlíčka
- kreslíme domácí mazlíčky na nástěnku

Červen

Člověk a jeho zdraví – Zdravé stravování

- povídáme si o národních jídlech, vyhledáváme v knihách na internetu

- pracujeme s atlasem hub a poznáváme houby, které sbíráme v okolním lese

Člověk a jeho zdraví – Naše zdraví

- povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, čteme si o nemocech a jejich léčení, o zdravotní prevenci
- navštívíme zdravotní středisko a poznáváme některá oddělení
- povídáme si o domácím léčení, o podávání léků, jak léčí i škodí
- čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, bezpečnost při jízdě na kole, koupání ap.
- besedujeme o tom, kde všude nám hrozí nebezpečí úrazu (na ulici, v dopr. prostředku, ve vodě, na hřišti, v tělocvičně, neznámá místa, ale i doma, na zahradě atd.)
- sdělujeme si navzájem, co nebezpečného se nám přihodilo, jak jsme situaci vyřešili
- hrajeme si scénky, jak postupovat při úrazech
- kontrolujeme a učíme se používat lékárníčku
- připravujeme disciplíny na sportovní odpoledne

Září

Místo kde žijeme - Naše škola

- procházíme školou a učíme se v ní orientovat, poznáváme její tajná zákoutí, pátráme po tajných místnostech, dveřích, kabinetech ap.
- povídáme si s ředitelem/ředitelkou jak se řídí škola (tisková konference)
- zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje, setkáváme se s pedagogickými i nepedagog. zaměstnanci školy
- zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole, družině hezké a co by se dalo změnit (reportáž, ilustrace)
- vymýšlíme a kreslíme logo školy, družiny
- projektujeme ideální třídu, hernu pro družinu
- hledáme ve škole a blízkém okolí ukrytý poklad
- tvoříme model školy a nejbližšího okolí
- představujeme si, co bychom viděli skrytou kamerou ve třídě (při vyučování, o přestávce), ve družině

Lidé kolem nás - Rodina

- seznamujeme ostatní s naší rodinou, s kým žijeme pod jednou střechou
- kreslíme a pojmenováváme členy rodiny, vytváříme svůj rodokmen
- rozpoznáváme rodinné vztahy (rodiče, prarodiče, teta, strýc, neteř, švagr...)
- představujeme povolání rodičů, prarodičů, hledáme rozdíly dnes a dříve (řemesla

Ti ostatní

- ujasňujeme si vztahy mezi lidmi (rodina, blízcí a vzdálení příbuzní, cizí lidé)
- uvědomujeme si znevýhodnění některých lidí (psychické, tělesné), pomáháme jim
- dorozumíváme se jako neslyšící lidé, odezíráme (poznáváme věci očima, procvičujeme svoji paměť)
- představujeme si pocity nevidomého člověka, hrajeme si se zavázanýma očima (máme svého navigátora, poznáváme zvuky, tvary)
- procvičujeme si při hře sluch, hmat
- malujeme levou rukou, nohama, ústy, jako tělesně postižení lidé
- orientujeme se ve větším prostoru, poslepu na hřišti, při různých hrách

Komunikace

- cvičíme si jazyk jazykolamy, rytmus a melodii jazyka pomocí říkadel a básniček
- vyprávíme si pohádky a příběhy, dramatizujeme je

Rozmanitost přírody – Roční období

- **léto** - malujeme a kreslíme rostliny kvetoucí v létě
- pokračujeme ve výrobě herbáře
- besedujeme o tom, jak zvířátka prožívají léto
- sledujeme, jak pokračují práce na polích a zahradách
- zjišťujeme, jaké ovoce a zelenina se sklízí nejdříve
- povídáme si o tom, co jsou to dožínky, vyhledáváme informace a obrazový materiál

Chráníme životní prostředí

- třídíme odpad v ŠD a dále do kontejnerů
- pomáháme s úklidem v okolí školy

Říjen

Místo kde žijeme - Cesta do školy

- povídáme si o cestě do školy a domů, bezpečnost cesty, na vycházce
- zajímáme se o dopravní značky, které vidíme při cestě do školy
- pátráme po nejbezpečnější cestě do školy (přechody)
- soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů
- vyrábíme dopravní značky a doplňujeme je do plánu města (vesnice)
- orientujeme se v mapě, hledáme v internetové fotomapě svůj dům, školu, cestu do školy
- zjišťujeme jak a čím jezdíme do školy, popisujeme cestu podle mapky, vypracováváme si svůj plán cesty, svoji mapku
- kreslíme dopravní prostředky, které nás dopravují do školy
- hledáme dopravní spojení (jízdní řády, internet, telefonické informace)
- učíme se, jak cestovat v hromadných dopravních prostředcích (role cestujícího, přepravce, revizora, spolucestujícího ap.)
- učíme se být uvědomělým chodcem, cyklistou
- zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole

Rozmanitost přírody – Roční období

- **podzim** - chystáme výstavku ovoce a zeleniny
- soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle chuti, hmatu vůně, přiřazujeme správné názvy
- kreslíme a malujeme ovoce a zeleninu

Lidé a čas – Denní režim

- vyprávíme si o tom, co všechno stihneme během dne
- specifikujeme pojem "režim dne"
- hledáme rozdíly mezi režimem během všedního dne, svátečního dne, víkendu
- rozpoznáváme zásady pravidelného denního režimu, rozlišujeme povinnosti a zábavu
- kreslíme svůj denní režim, jako komiks

Listopad

Lidé kolem nás - Chování

- učíme se slušně chovat jeden k druhému, používáme "kouzelná" slovíčka (děkuji, prosím, omlouvám se)
- vymýšlíme a hrajeme scénky a krátké příběhy s těmito slovíčky
- besedujeme o společenském chování a etiketě a zkoušíme je používat v praxi
- uvědomujeme si, že se máme vždy chovat slušně a laskavě a snažíme se potěšit a pochválit druhé
- rozpoznáváme vhodné a nevhodné dárky k různým příležitostem a různým lidem
- učíme se některé lidové tance, hrajeme si na taneční a uplatňujeme etiku
- besedujeme o tom, jaké chování očekávají mezi sebou dospělí a děti, dívky a chlapci
- praktikujeme chování v úředních místnostech, veřejných místech a školní jídelně
- dodržujeme základní hygienické návyky při stolování, denně je procvičujeme ve školní jídelně a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu

Místo kde žijeme – Naše obec

- hledáme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na domech a institucích, dominanty)
- malujeme, kreslíme, zobrazujeme a sestavujeme naší obec, oblíbená místa, zajímavá zákoutí, stavíme a projektujeme naší obec
- vytváříme mapu naší obce (trasy vycházky, hledáme ztracený poklad)
- vymýšlíme ideální obec, co by se dalo změnit
- hrajeme si na průvodce naší vesnicí
- seznamujeme se s důležitými institucemi naší obce (obecní úřad, pošta,

- zdr. středisko, knihovna, obchody)
- prohlížíme si obecní úřad, obřadní síň, kanceláře (exkurze, beseda se zaměstnanci)
- zjišťujeme co vše se děje na obecním úřadě (svatby, vítání občánků, volby, činnost zastupitelů), co všechno najdeme v budově OÚ (knihovna, sdružení tělesně postižených)
- prohlížíme si blíže i další veřejně přístupné instituce a budovy (zdr. středisko, pošta, obchody)

Prosinec

Lidé kolem nás - Oslavy

- vnímáme vánoční atmosféru a připravujeme se na čertovský bál
- vytváříme čertovské, andělské a mikulášské výrobky na výzdobu, kreslíme plakáty a pozvánky, zdokonalujeme naše čertovské a andělské masky
- těšíme se společně na Vánoce, vyrábíme adventní věnec a kalendář (s perníčky)
- vyprávíme si o vánočních zvycích v naší rodině a tradicích
- pozorujeme a připravujeme si vánoční výzdobu
- vytváříme vánoční ozdoby a výrobky z různých materiálů
- dokončujeme drobné dárečky pro své blízké
- navrhujeme ozdobný vánoční papír
- zkoušíme si ozdobně zabalit dárek
- vymýšlíme a vyrábíme netradiční vánoční přáníčka a jmenovky
- dodržujeme některé vánoční zvyky a zkoušíme si je
- zdobíme vánoční stromeček
- podílíme se na spolupráci s přípravami na školní vánoční besídku, nacvičujeme krátké vystoupení

Lidé kolem nás – Kamarádi

- povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák
- popisujeme a představujeme svého kamaráda, vysvětlujeme, proč jsme si svého kamaráda vybrali, co se nám na něm líbí, čím nás upoutal ap.
- hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda, vytváříme skupinový portrét naší družiny
- zjišťujeme při poznávacích hrách, jak se dobře známe
- dramatizujeme scénky chování mezi kamarády, zvládáme říci kamarádovi slušnou formou, co se nám na něm nelíbí
- pojmenováváme dobré a špatné lidské vlastnosti

Leden

Místo kde žijeme – Naše obec

- besedujeme se staršími spoluobčany, příbuznými naší obce, mluvíme o rozdílech mezi životem dnes a dříve
- čteme pověsti a příběhy o naší vesnici (nejbližším městě)
- besedujeme o nejoblíbenější knize, hrdinovi, povídáme si o ilustracích
- píšeme a ilustrujeme knihu (také v komiksové podobě)
- skládáme básničku nebo písničku o naší vesnici
- připravujeme "televizní" soutěž ve znalostech o naší obci (historie, současnost)
- vyrábíme obal na knihu, záložku
- zkoušíme si jak zacházet s knihou, časopisem, jak využít nepotřebné noviny a časopisy (koláže, vystřihování obrázků, škrabkový papír, sběr starého papíru)
- tvoříme z různých materiálů postavičky z knihy
- dramatizujeme pohádky, příběhy z knih, časopisů

- navštěvujeme jiné subjekty (mateřskou školu, školní jídelnu)
- procházíme se po obci a vyhledáváme další místa (fotbalové a veřejné dětské hřiště se skluzavkou a houpačkami)
- provádíme po naší obci cizího člověka (nového kamaráda)

Člověk a jeho zdraví – Naše zdraví

- otužujeme se a utužujeme své zdraví v zimním období na vycházce
- užíváme si zimní radovánky, stavíme sněhuláky, koulujeme se, hrajeme hry na sněhu

Lidé kolem nás - Svátky

- listujeme kalendářem a seznamujeme se se jmény
- vyrábíme družinový kalendář
- oslavujeme svátek, připravujeme pohoštění, přáníčka, dárčky
- posíláme pohled, přání k svátku
- ukazujeme si přání, která jsme již dostali
- vyzdobíme stůl, třídu na dětskou oslavu jmenin
- **zima** - besedujeme o tom, jak zvířátka přežívají zimu, vyhledáváme informace, obrázky z časopisů a knih
- vyrábíme jednoduchá krmítka pro ptáčky

Únor

Lidé kolem nás - Oslavy

- připravujeme se na náš karneval, vyrábíme masky a doplňky
- malujeme plakáty, pozvánky na karneval - bavíme se o karnevalu a kreslíme, co se nám tam líbilo

Člověk a jeho zdraví – Naše zdraví

- cvičíme uvolňovací cviky, relaxujeme při hudbě
- otužujeme se a utužujeme své zdraví v zimním období na vycházce
- užíváme si zimní radovánky, stavíme sněhuláky, koulujeme se, hrajeme hry na sněhu

Lidé a čas – Denní režim

- využíváme hry na procvičování paměti, pozornosti, postřehu, soustředěnosti, tvořivého myšlení
- učíme se hravou formou, pomocí didaktických her
- povídáme si o učení, jaké předměty máme oblíbené
- vytváříme si svůj ozdobný rozvrh hodin
- vyrábíme deníček, zápisník

Březen

Lidé kolem nás - Oslavy

- připomínáme si Den učitelů a ostatních pedagogů, hledáme informace o J. A. Komenském
- připravujeme přáníčka maminkám MDŽ - 8.

Člověk a jeho zdraví - Lidské tělo

- poznáváme, jak začíná lidský život
- hrajeme si s miminkem, staráme se o něj
- vyrábíme kartónové miminko se zavinovačkou a oblečky
- malujeme a vytváříme jednotlivé fáze růstu lidského těla

Rozmanitosti přírody – Roční období

- **jaro** - pozorujeme jarní práce na poli a v zahradě, kreslíme je
- kreslíme a malujeme první jarní květiny
- učíme se pojmenovávat mláďata domácích zvířat a výtvarně je ztvárníme
- pozorujeme jak se mění příroda na jaře, poznáváme jarní rostliny, chystáme výstavku

Duben

Člověk a jeho zdraví – Naše hygiena

- besedujeme o každodenní hygieně a jejím významu
- kontrolujeme čisté ruce, používání kapesníků, čistotu a vhodnost oděvu
- hrajeme hru Co se změnilo?
- připomínáme si běžné hygienické zásady (při kašli, kýchání, použití WC, stolování), kontrolujeme a napomínáme se navzájem

Lidé kolem nás - Oslavy

- vítáme společně jaro, oslavujeme Velikonoce, hledáme a čteme si o národních a místních zvycích
- zdobíme kraslice různými technikami, pleteme pomlázky
- vytváříme velikonoční věnečky z proutí a další výrobky s velikonoční a jarní tematikou na výzdobu školy
- zpíváme a recitujeme si koledy

Květen

Člověk a jeho zdraví – Zdravé stravování

- vystřihujeme z časopisů obrázky jídel a třídíme je na zdravá a méně zdravá (obrázky zdravých jídel vystavujeme na nástěnkou)
- sestavujeme desatero zásad zdravé výživy
- půjčujeme si v knihovně kuchařky a listujeme v nich
- vymýšlíme svůj zdravý týdenní jídelníček
- cvičíme si nákup drobných potravin (při vycházkách)
- hrajeme si na obchod "Potraviny" s prázdnými obaly od potravin
- uspořádáme výstavku ovoce a zeleniny, soutěžíme a přiřazujeme jejich názvy (vlastní kreslené obrázky apod.)
- kreslíme a malujeme ovoce a zeleninu
- tvoříme koláže z vystřižených jídel
- tvoříme atlas jednotlivých potravin (nalepujeme obrázky a kreslíme)
- soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, hmat, chuť) ovoce, zeleniny, koření ap.

Rozmanitost přírody – Rostliny a živočichové

- pozorujeme rybník a život v něm
- kreslíme živočichy a rostliny, které vidíme v rybníce
- vytváříme akvárium

Červen

Lidé kolem nás - Oslavy

- oslavujeme Den dětí, sportujeme a soutěžíme pro radost

Rozmanitost přírody - Rostliny a živočichové

- čteme si knihu Ferda Mravenec, kreslíme postavičky z knihy
- kreslíme mravenečky a nalepujeme je, vystřižené do mraveniště
- soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin a živočichů začínajících určeným písmenem
- povídáme si o léčivých rostlinách, půjčujeme si knihy o bylinkách, vaříme si bylinkový čaj

Rozmanitost přírody - Chráníme životní prostředí

- besedujeme s technickými pracovníky OÚ o úklidu obce a pomáháme jim
- pozorujeme, čím přírodu poškozují činnost člověka
- malujeme a kreslíme, jak člověk poškozují přírodu

- vytváříme společně les s příklady toho, co do lesa nepatří
- vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě, vyhledáváme aktuální zprávy v tisku, TV, na internetu

Září

Místo kde žijeme – Náš domov

- jak vypadá náš dům(byt) a jeho zařízení, jak bychom ho chtěli změnit
- jak by měl vypadat v budoucnu, až budeme dospělí
- co se odehrálo, co by se mohlo stát v našem domě(bytě)

Místo kde žijeme – Naše obec

- uzdravujeme a ošetřujeme nemocné (jsme lékaři a zdr. sestry), hledáme zdravotní středisko v obci
- píšeme a posíláme dopis, balík ap. (jsme na poště), navrhujeme a kreslíme poštovní známku
- hledáme budovu podle adresy (jsme poštovní doručovatelé)
- učíme se, učíme se, učíme se (jsme učitelé)
- půjčujeme si knihy (návštěva knihovny)
- vyhledáváme knihy a časopisy, kde se píše o naší vesnici
- vymýšlíme a kreslíme znak naší obce
- připravujeme výstavku našich prací a dostupné literatury o naší obci

Říjen

Místo kde žijeme – Okolí obce

- orientujeme se podle kamarádova vytvořeného plánu, hledáme ztraceného kamaráda (poklad, zprávu), stopujeme zloděje
- procházíme si část cyklistické stezky
- hrajeme si na cyklisty, turisty (turistický výlet do blízkého okolí)
- zaměřujeme se na vzdálenější místa, vesnice, města
- seznamujeme se s většími městy, vyhledáváme je na mapě, v dostupné literatuře zjišťujeme jejich historii
- cestujeme po ČR obrazem, vystavujeme pohlednice českých měst
- navštěvujeme města v ČR obrazem na PC a povídáme si o těch, která jsme navštívili
- soutěžíme, kdo zná více názvů měst, kdo dříve najde na mapě zmíněné město,
- zajímáme se o ostatní státy a jejich vlajky a kreslíme je
- sestavujeme mapu ČR z různých materiálů

Listopad

Lidé kolem nás - Chování

- malujeme hudební nástroje, poznáváme je podle tvaru a zvuku, povídáme si o hudebních nástrojích o jejich historii a využití
- zkoušíme uspořádat vlastní koncert, divadelní představení
- připomínáme si, jak se chováme na výstavách v galeriích, na prodejních výstavách knih, elektroniky ap., na výstavě chovatelů a pěstitelů
- uspořádáme svoji výstavu, např. sběratelů
- zdokonalujeme chování v dopravních prostředcích, na autobusové zastávce, na silnicích, přechodech, při nákupu, na poště, ve škole, v šatně atd.
- připomínáme si znalost obsahu školního řádu a vnitřního řádu školní družiny

Prosinec

Lidé a čas – Denní režim

- společně připravujeme týdenní plány naší činnosti

- tvoříme roční kalendář důležitých akcí družiny
- seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka v průběhu dne, navrhujeme, kdy se učit

Člověk a jeho zdraví – Naše zdraví

- učíme se ošetřit jednoduchá zranění, jak zavolat pomoc (učíme se telefonovat)
- zvládáme poskytnout první pomoc (ošetřujeme zlomeniny, přenášíme zraněného ap.)
- vyprávíme si o zkušenostech s pobytem v nemocnici
- besedujeme se zdravotní sestrou o její práci
- hrajeme si na lékaře a zdravotní sestry, ošetřujeme pacienta
- vyhledáváme v atlasech léčivé byliny a povídáme si, jak nám pomáhají léčit (vaříme si bylinkový čaj)
- poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny
- uspořádáme výstavku jednoduchých kosmetických přípravků, které používáme
- povídáme si o tom, jak se dříve léčilo, prohlížíme obrázky v knihách
- připomínáme a procvičujeme, jak si správně čistit zuby
- kreslíme obrázky zdravého zubu a zubu s kazem
- besedujeme o nebezpečí návyku kouření, užívání dalších návykových látek

Leden

Lidé kolem nás - Komunikace

- vymýšlíme reklamu na některé výrobky (i na ty, co jsme vyrobili ve družině)
- zdokonalujeme si své komunikativní schopnosti, komunikace mezi sebou, komunikujeme s dospělými, formulujeme správně slova ve větě
- hrajeme si se slovy a procvičujeme český jazyk při různých didaktických hrách
- zmiňujeme se i o dalších jazycích, zjišťujeme jaké jazyky se používají v dané zemi, hledáme odlišnosti v jazycích

Lidé a čas – Co je čas

- vyrábíme si vlastní ozdobné papírové hodiny, určujeme a odhadujeme čas
- hledáme význam výrazů "včas", "pozdě" (přijít, odejít, dokončit práci ap.)
- besedujeme o svém volném čase i čase druhých, co nás zdržuje, čím zdržujeme ostatní, o nebezpečí spěchu
- uvědomujeme si význam dochvilnosti a přesnosti v cestování
- vyrábíme si výletový památník
- zaznamenáváme si, co jsme dělali ve volném čase, o prázdninách, víkendech,

Únor

Lidé a čas – Čas mění vše kolem

- připravujeme čajovou návštěvu s pohoštěním a povídáním se seniory, posloucháme jejich vzpomínky
- vyhledáváme obrazový materiál historie obce
- srovnáváme současný stav budov, ulic, náměstí, obce s historickou podobou na obrázcích
- navštívíme/pozveme kronikáře a nahlédneme do místní kroniky obce, školy
- pátráme v archivu školy, obce, po tom, co to je archiv, co všechno dokázal čas změnit
- besedujeme s nejstarším učitelem o změnách ve škole
- pátráme a prohlížíme si staré školní fotografie, školní pomůcky, učebnice
- vyhledáváme v knihách příběhy o tom, jak se žilo dříve, jak se pracovalo, jak se změnilo vybavení, nábytek a doplňky v domácnostech
- kreslíme moderní spotřebiče a techniku, která nám pomáhá/škodí
- oblékáme se do historie, pořádáme módní přehlídku, co se nosilo včera a dnes
- prohlížíme si staré časopisy o módě, bydlení, vaření, dětské časopisy

- tvoříme modely klobouků a módních doplňků na výstavu
- shromažďujeme věci, hračky, které používali rodiče, prarodiče
- vyhledáváme starožitnosti a zprávy o nich, ukazujeme si sbírky známek, pohlednic, nálepek, zjišťujeme, co vše se dá sbírat
- sledujeme novostavby a staré domy v naší obci
- kreslíme a vytváříme ulice, domy naší obce
- zjišťujeme rozdíly v bydlení, moderní a historické budovy
- pátráme, jak se žilo na hradech, zámcích, hrajeme si na jejich obyvatele
- vyrábíme hrad z různých materiálů, historické postavy
- čteme pohádky, historické příběhy, ilustrujeme je
- nalepujeme si vstupenky, prospekty, obrázky z míst, které jsme navštívili
- připravujeme výstavu, z pohlednic vytváříme vláček

Březen

Rozmanitosti přírody – Rostliny a živočichové

- prozkoumáváme přírodopisný kabinet a v něm vycpané ptáky
- kreslíme ptáky, jejich peříčka
- pozorujeme a vyprávíme si o tažných ptácích
- sledujeme čapí hnízdo
- vytváříme komín s čapím hnízdem, bavíme se o tom, jak ho sestavit z vrbových proutků
- rozpoznáváme domácí, lesní a zemědělská zvířata a kreslíme je
- učíme se názvy mláďátek zvířat a přiřazujeme správné názvy, soutěžíme
- vyrábíme louku, les se zvířaty
- čteme pohádky a příběhy o zvířatech
- skládáme (origami) zvířátka z barevných papírů, chystáme výstavku
- rozdělujeme zvířata na žijící v lese, ZOO, na domácí, vodní a jiné živočichy
- kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře a představujeme ho ostatním krátkým textem, chystáme výstavku
- seznamujeme se s řemeslnou výrobou, zkoušíme zhotovit některé řemeslné výrobky

Duben

Rozmanitosti přírody – Počasí

- vyhledáváme pranostiky a snažíme se pochopit jejich smysl
- výtvarně zpracujeme deštivý den, větrný den, zasněžený den, slunečný den ap.
- zjišťujeme z knih, k čemu slouží barometr

Rozmanitosti přírody – Voda

- kreslíme a malujeme vodní toky
- vystřihujeme některé nádoby na vodu
- zjišťujeme, k čemu nám voda slouží, jak je důležitá v každodenním životě
- navštívíme v přírodě místo, kde se nachází potok, rybník, kaluž, studna ap.

Člověk a jeho zdraví – Lidské tělo

- vážíme se, měříme se, své hodnoty zaznamenáváme na společný seznam, naše hodnoty porovnáváme a seřazujeme
- vyprávíme si o zdravém životním stylu, otužování, správné relaxaci a odpočinku
- vytváříme panenky a panáčky z kartonu a oblékáme je podle ročního období

Člověk a jeho zdraví – Zdravé stravování

- vymýšlíme svůj zdravý týdenní jídelníček
- vaříme podle receptů jednoduchá zdravá jídla
- připravujeme rychlé a zdravé občerstvení pro návštěvu

- zdobíme slavnostní stůl pro narozeninovou oslavu
- učíme se uvařit jednoduché pokrmy, které zvládnou děti, jako překvapení pro rodiče (svačínové pomazánky, pudink ap.) nebo vyhledáváme recepty

Květen

Lidé kolem nás – Rodina

- vyrábíme přáníčka a drobné dárky pro maminku, Den matek
- uvažujeme o tom, co se děje v naší rodině, jak naše rodina hospodaří
- všímáme si cen potravin a dalších výrobků, vysvětlujeme si pojem slova "plýtvání" (jídlem, penězi, energií)
- zjišťujeme, k čemu jsou nám dobré peníze, jak a za co je můžeme získat
- ptáme se jaká je historie peněz, jaké jsou měny v různých státech
- vyrábíme si svou vlastní měnu, družinové peníze
- hrajeme si na prodávající kupující, opakujeme si slušné chování, reklamujeme výrobek
- pátráme po tom, jak se mění různé výrobky s dobou (historie obchodování)

Lidé kolem nás – Ti ostatní

- hledáme v dostupné literatuře, na internetu rozdíly mezi lidmi z jiných kontinentů (národy, etnika, zvyky, tradice)
- připravujeme výstavu obrázků, článků, věcí dovezených z jiných států
- vaříme a povídáme si o národních jídlech
- zahrajeme si hru dětí z jiných kontinentů
- oblékáme se, jako lidé z jiných kontinentů (indián, afričan, skot, eskymák...)
- vyrábíme některé předměty typické pro svou zemi, národ (totem, týpí, iglů..)

Červen

Rozmanitosti přírody – Rostliny a živočichové

- prozkoumáváme přírodopisný kabinet a v něm vycpané ptáky
- kreslíme ptáky, jejich peříčka
- povídáme si, co jsme viděli v ZOO, vnímáme rozdíl mezi zvířaty volně žijícími a žijícími v zajetí
- malujeme zvířata v ZOO
- besedujeme o útulcích pro zvířata
- díváme se na některé přírodopisné filmy a bavíme se o nich
- pozorujeme stopy zvířat a učíme se je poznávat

Vypracovala: I. Sahulková
vychovatelka ŠD

za ZŠ: Mgr. Daniela Svobodová
ředitelka